

ADVIESCOMMISSIE MILIEU EN RUIMTE SOEST

JAARVERSLAG 2017

ADVIESCOMMISSIE MILIEU EN RUIMTE SOEST
Postbus 2000
3760 CA Soest

Voorwoord

De Adviescommissie Milieu en Ruimte in de gemeente Soest is zich op de toekomst aan het bezinnen. Duurzaamheid en leefbaarheid zijn vaker de kernthema's in het gemeentelijk beleid net als energie en klimaat. Milieu, natuur en ruimte in strikte zin zijn steeds minder alleen de onderwerpen van beleid en besluitvorming, al blijft kennis op die terreinen natuurlijk wel van belang voor de advisering. Kennisverbreding zal echter nodig zijn binnen de commissie.

Vorig jaar is al geconstateerd dat vaker de noodzaak bestaat om kennis vroegtijdig in te brengen in besluitvormingsprocessen en in processen waarin de gemeente participatie van burgers vraagt. Met het gemeentebestuur en de ambtenaren wordt momenteel verkend hoe dit het beste kan worden vormgegeven. Dit heeft consequenties voor de samenstelling van de commissie en voor de werkwijze en relatie met de gemeenteambtenaren. Deskundigheid en onafhankelijkheid blijven uiteraard de kenmerken van de commissie.

Door het vertrek van twee leden (één door verhuizing naar buiten de gemeente en één door wijziging van werkring) is de werkkraft van de commissie flink verzwakt. Opvullen van deze vacatures is met het oog op de hierboven aangegeven en nog niet afgeronde discussie, alsmede met de gemeenteraadverkiezingen op komst, nog niet gelukt. Wel is tenminste één goede kandidaat beschikbaar. Ondanks deze haperingen heeft de commissie het afgelopen jaar weer over een aantal belangrijke onderwerpen haar advies aan de gemeente kunnen uitbrengen. Daarbij zit ook advies over provinciale/regionale ontwikkelingen. Opmerkelijk is, dat het aantal gevraagde adviezen beperkt is. Ook dit is een reden om met de gemeente verder in gesprek te gaan.

U vindt een overzicht van de uitgebrachte adviezen in dit jaarverslag. Voor zover dit al mogelijk was, heeft de gemeente op de adviezen gereageerd. Ook daarvan wordt verslag gedaan.

Mocht u naar aanleiding van dit verslag vragen of opmerkingen hebben, dan nodig ik u uit om deze te delen met de commissie; we leren graag van ideeën van anderen over ons werk.

Ik wens u veel genoegen met het doornemen van dit jaarverslag en nodig u uit om, als u dat wenst, met ons mee te denken over de toekomstige koers en werkwijze van de Adviescommissie Milieu en Ruimte.

De voorzitter,
ir. A.H.M. Bresser

Activiteiten van de Adviescommissie milieu en ruimte in 2017

De Adviescommissie Milieu en Ruimte adviseert het gemeentebestuur gevraagd en ongevraagd over onderwerpen met betrekking tot het gemeentelijk milieu en ruimtelijk beleid in brede zin. In dit jaarverslag zijn de belangrijkste activiteiten in 2017 van de adviescommissie opgenomen. Uitgebreide informatie over de taak, uitgangspunten en werkwijze van de commissie is terug te vinden op de gemeentelijke website: www.soest.nl.

Overzicht van de activiteiten van de commissie in 2017

In 2017 heeft de commissie vijf keer vergaderd (16 januari, 6 februari, 27 juni, 9 oktober, 20 november). De vergaderingen hebben plaatsgevonden in het gemeentehuis.

Hieronder vindt u een opsomming van de activiteiten:

- In 2017 heeft de commissie over zeven onderwerpen separaat schriftelijk geadviseerd, al dan niet in antwoord op vragen van het ambtelijk apparaat of het college:
 - Advies ontwerpbestemmingplan Lange Brinkweg 87 A (1 maart 2017)
 - Advies voorontwerpbestemmingplan Oude Tempel (15 maart 2017)
 - Advies Landschap- en natuurontwikkelingsplan 2017-2022 (4 april 2017)
 - Advies Onderzoeksrapport energielandschappen (10 april 2017)
 - Advies concept-rapport van de Verkenning van het Landschap en natuurontwikkelingsplan 2019-2024 (LOP) (27 oktober 2017)
 - Advies Gemeentelijk Water- en Rioleringsplan Baarn en Soest 2018-2022 (13 november 2017)
 - Advies ontwerpbestemmingplan Korte Brinkweg 51 (18 december 2017)
- De commissie heeft deelgenomen aan diverse lokale en regionale bijeenkomsten:
 - Meedenkbijeenkomst Energieopwekking in Soest (6 maart 2017)
 - Duurzaamheidscafé 'DUURZAAM GOED BEZIG IN SOEST' (19 april 2017)
 - Bouwsteen Wonen en de (concept) Regionale Ruimtelijke Visie (15 juni 2017)
 - Focusgroep Landschap- en Natuurontwikkelingsplan (29 september 2017)

Type activiteit	Onderwerp	(On)gevraagd	Advies aan
Schriftelijke advisering via notitie/brief/e-mail	Ontwerpbestemmingplan Lange Brinkweg 87 A	gevraagd	College
	voorontwerpbestemmingplan Oude Tempel	gevraagd	College
	Landschap- en natuurontwikkelingsplan 2017-2022	gevraagd	College en ambtelijk apparaat
	Onderzoeksrapport energielandschappen	gevraagd	College en ambtelijk apparaat
	Concept-rapport van de Verkenning van het Landschap en natuurontwikkelingsplan 2019-2024 (LOP)	ongevraagd	College
	Gemeentelijk Water- en Rioleringsplan Baarn en Soest 2018-2022	gevraagd	College
	Ontwerpbestemmingplan Korte Brinkweg 51	ongevraagd	College
Advies via vergaderverslagen	Klankbordgroep stationsontwikkeling Soest-Zuid	gevraagd	ambtelijk apparaat

Type activiteit	Onderwerp	(On)gevraagd	Advies aan
van de Commissie en/of participatie			
Bijeenkomsten	Meedenkbijeenkomst Energieopwekking in Soest		
	Duurzaamheidscafé 'DUURZAAM GOED BEZIG IN SOEST'		
	Bouwsteen Wonen en de (concept) Regionale Ruimtelijke Visie		
	Focusgroep Landschap- en Natuurontwikkelingsplan		

Overige onderwerpen op de agenda, in vergadering besproken, geen advies uitgebracht

- Ontwikkelingen rond woningbouw op Vliegbasis.
- Omgevingsvergunning evenementen en Natuurwaarden Vliegbasis Soesterberg.
- Ontwikkelingen en handhaving rond zorgboerderij Hooiweg.
- Natuurbegraafplaats en verplaatsing sportvelden.
- Ontwikkelingen Kernrandzone

1. Adviezen

Advies ontwerpbestemmingplan Lange Brinkweg 87 A

Op 1 maart 2017 heeft de commissie opmerkingen en aanvullingen gestuurd op het ontwerpbestemmingplan Lange Brinkweg 87 A. De commissie is kort ingegaan op:

- de herziening van het Bestemmingsplan Landelijk Gebied dat nog maar kort geleden is vastgesteld en waarin als niet wenselijk is beschouwd dat de bebouwingsdichtheid aan de rand van Soest groter zou worden;
- onduidelijkheid over de toepassing van het beleid bij de Ruimte-voor-ruimteregeling;
- onduidelijkheid over het aantal paarden dat mag worden gehuisvest en het toelaten van meer bezoekers zonder dat daarvoor dan een aanvullende vergunning nodig is;
- onduidelijkheid over hoe met mest wordt omgegaan en over geurhinder/ammoniakemissie.

De commissie heeft de hoop uitgesproken de gemeente met deze opmerkingen te helpen bij het consequent uitvoeren van eerder afgesproken beleid.

Voor het volledige advies zie bijlage 1.

Reactie gemeente:

Op 11 juli 2017 heeft de adviescommissie bericht van de gemeente ontvangen dat de initiatiefnemer heeft besloten het ontwerpbestemmingsplan in te trekken.

Er is om die reden niet inhoudelijk gereageerd op het advies van de commissie.

Advies voorontwerpbestemmingplan Oude Tempel

Op 15 maart 2017 heeft de commissie geadviseerd over het voorontwerpbestemmingplan Oude Tempel. In het advies is ingegaan op de onderwerpen natuur/ecologie, water en duurzaamheid. Op deze punten ziet de commissie ruimte voor verbeteringen in het voorontwerp, zonder dat daarmee de hoofdlijnen van het voorontwerp geweld hoeft te worden aangedaan. De kwaliteit van het te ontwikkelen woongebied kan daarmee worden vergroot. De commissie heeft aangeboden in de verdere uitwerking mee te denken. Zie bijlage 2 voor het volledige advies.

Reactie gemeente:

In de Nota van Inspraak en Vooroverleg heeft de gemeente gereageerd op het advies van de commissie. Voor de volledige reactie zie bijlage 2.

Advies Landschap- en natuurontwikkelingsplan 2017-2022

Op 4 april 2017 heeft de commissie op verzoek van de behandelend ambtenaar advies uitgebracht over het Landschap- en natuurontwikkelingsplan 2017-2022. In het advies is ingegaan op:

- nadrukkelijker benoemen van natuurontwikkeling voor het nieuw op te stellen plan;
- inventarisatie van flora en fauna en van ecologische waarden en kwaliteiten van het gebied als onderdeel van alle drie de scenario's;
- uitsluiten van scenario C door de ambitie die de gemeente op basis van het Coalitieakkoord 2014-2018 heeft geformuleerd (het behouden en vergroten van de ecologische en landschappelijke kwaliteit van het landelijk gebied);
- de relatie met de Omgevingswet die van scenario C geen reële optie maakt;
- de natuur die extra aandacht verdient als beleidsveld binnen de gemeente Soest;
- diverse thema's die van invloed zijn op natuur en landschap komen nauwelijks of niet aan bod (o.a. landbouw, energie, gezondheid);
- de landbouw die als gebruiker en veelal de eigenaar van grote delen van het buitengebied een prominentere plaats zou kunnen krijgen;
- sterker aanzetten van onderscheid tussen de drie beschreven scenario's;
- een overzicht van inspanningen per thema/activiteit;

- het belangrijke aspect van participatie.
Zie bijlage 3 voor het volledige advies.

Reactie gemeente:

Niet van toepassing gezien de latere ontwikkelingen rondom dit plan (zie verderop in dit verslag)

Advies Onderzoeksrapport energielandschappen (10 april 2017)

Op 10 april 2017 heeft de commissie op verzoek van de behandelend ambtenaar advies uitgebracht over het Onderzoeksrapport energielandschappen van de Natuur- en Milieufederatie Utrecht. Omdat het een advies op een concept rapportage betreft, is het een gedetailleerd advies met suggesties en aanbevelingen van tekstuele en inhoudelijke aard. Voor het volledige advies zie bijlage 4.

Reactie gemeente:

Van de Natuur- en Milieufederatie Utrecht heeft de commissie een uitgebreide reactie op het advies ontvangen. Voor de volledige reactie zie bijlage 4.

Advies concept-rapport van de Verkenning van het Landschap en natuurontwikkelingsplan 2019-2024 (LOP)

Op 27 oktober 2017 heeft de commissie opmerkingen en aanvullingen gestuurd op het concept-rapport van de Verkenning van het Landschap en natuurontwikkelingsplan 2019-2024 (LOP). Hierin is ingegaan op de thema's financiering, energie(landschappen), de link tussen landbouw en natuur en het belang van een natuurinventarisatie als basis voor de gewenste beschrijving van de bestaande kwaliteiten van de natuur. Voor het volledige advies zie bijlage 5.

Reactie gemeente:

De commissie heeft een uitgebreide reactie ontvangen waarin de commissie hartelijk werd bedankt voor het advies en waarin op de meegegeven aandachtspunten is ingegaan. Voor de volledige reactie zie bijlage 5.

Advies Gemeentelijk Water- en Rioleringsplan Baarn en Soest 2018-2022

Op verzoek van het college heeft de commissie op 13 november 2017 advies uitgebracht over het Gemeentelijk Water- en Rioleringsplan Baarn en Soest 2018-2022. In het advies zijn aanbevelingen gedaan ter verbetering van zowel opzet als inhoud van het plan. Zie bijlage 6 voor het volledige advies.

Reactie gemeente:

Op 22 november 2017 heeft de commissie een uitgebreide reactie van de gemeente ontvangen waarin is ingegaan op de aandachtspunten uit het advies van de commissie en waarin de commissie werd bedankt voor de inbreng. Voor de volledige reactie zie bijlage 6.

Advies ontwerpbestemmingplan Korte Brinkweg 51

Op 18 december 2017 heeft de commissie opmerkingen en aanvullingen gestuurd over het ontwerpbestemmingplan Korte Brinkweg 51. Hoewel een klein bestemmingsplan doorgaans niet in de commissie wordt behandeld, is dat hier wel gedaan. De voornaamste reden is, dat de commissie de grens tussen stad en buitengebied belangrijk vindt vanuit haar taak. Daar liggen potentiële invloeden van bouwplannen op de groene omgeving van Soest en de natuurwaarden ervan.

Zie bijlage 7 voor het volledige advies.

Reactie gemeente:

Op 19 maart heeft de commissie een reactie van het college ontvangen.

2. Adviezen via verslag en participatie

Stationsontwikkeling Soest-Zuid

Sinds 2011 volgt de adviescommissie de besluitvorming over de aanpak van de verkeersproblematiek rondom het stationsgebied Soest-Zuid, onder andere door deel te nemen aan de klankbordgroep van bewoners en belangenorganisaties. Eind 2015 heeft dit geleid tot een concreet Raadsbesluit over een pakket van verkeersmaatregelen in een ruim gebied rondom het station. De definitieve invulling van dit pakket is afhankelijk gesteld van de doorrekening van de effecten van deze maatregelen met behulp van de nieuwste inzichten over de toekomstige ontwikkeling van het verkeer. Deze doorrekening zal tevens de basis gaan vormen voor de Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (MKBA). Deze zal richting VERDER duidelijk moeten maken of de baten van de ingrepen de kosten zullen overstijgen. Voor de opzet van de verkeersscenario's en de doorrekening ervan, is in 2016 een expertteam opgezet. De adviescommissie heeft hiervoor een van de twee externe leden geleverd.

De commissie is gevraagd om dit onderzoek te blijven begeleiden via de expertgroep.

De hoofdlijnen van de inbreng door de adviescommissie (en vooral de deskundige inbreng van een lid in de klankbordgroep en expertgroep) hebben geleid tot een beperkte en gefaseerde aanpak van de verkeersproblematiek rondom het station in Soest-Zuid. Inmiddels is voor het busverkeer een wijziging doorgevoerd en worden slimme verkeerslichten geïnstalleerd bij het kruispunt Soesterbergsestraat-Ossendam en bij de spoorovergang. Op het kruispunt Nieuweweg-Koningsweg was dit al eerder gedaan.

Verdere maatregelen, ook in een wijder gebied, zijn in overweging. De commissie zal blijven deelnemen in eventuele verdere activiteiten van de Klankbordgroep.

Omgevingsvergunning evenementen en natuurwaarden Vliegbasis Soesterberg

De commissie is nog steeds in afwachting van een reactie van de gemeente op het advies om te komen tot het vaststellen van een kader voor het houden van evenementen op de voormalige vliegbasis.

3. Dialogen

Pilot Omgevingswet

Na een eerste gesprek met de projectleider en enkele bijeenkomsten vanuit het project georganiseerd, waarin de opzet en eerste stappen werden toegelicht, is de commissie nog niet verder betrokken. De ontwikkelingen worden met belangstelling gevolgd, vooral de beoogde geïntegreerde aanpak.

4. Bijeenkomsten

Meedenkbijeenkomst Energieopwekking in Soest

Soest wil in 2030 klimaatneutraal zijn. Dat betekent onder andere dat alle dan benodigde energie duurzaam opgewekt moet worden. Om dit te bereiken is een van de doelstellingen van de gemeente om dit voor ten minste 20% binnen de eigen gemeentegrenzen te realiseren. Samen met inwoners uit Soest en Soesterberg verkennen is er daarom een meedenkbijeenkomst over energieopwekking in Soest georganiseerd.

Duurzaamheidscafé 'DUURZAAM GOED BEZIG IN SOEST'

De commissie heeft tijdens dit café kennis genomen van de voortgang van de diverse projecten uit het Duurzaamheidsplan.

Bouwsteen Wonen en de (concept) Regionale Ruimtelijke Visie

Advisering over de Bouwsteen Wonen is onderwerp van discussie geweest in de commissie. De mogelijke toekomstige rol van de commissie was hiervan de reden.

De concept-Regionale Ruimtelijke Visie is niet inhoudelijk behandeld. De commissie heeft ook geen verzoek gehad van de gemeente om te adviseren.

Focusgroep Landschap- en Natuurontwikkelingsplan

Twee leden van de commissie zijn aanwezig geweest bij de meedenkbijeenkomsten voor dit plan.

Bijlage 1

Advies ontwerpbestemmingplan Lange Brinkweg 87 A

Onlangs is het Ontwerp Partiële herziening Bestemmingsplan Landelijk Gebied, Lange Brinkweg 87 A gepubliceerd. Hoewel de Adviescommissie Milieu en Ruimte doorgaans geen advies geeft over kleine herzieningen van bestemmingsplannen, menen we toch u hier enkele opmerkingen over te moeten geven.

Het Bestemmingsplan Landelijk Gebied is nog maar kort geleden vastgesteld. Het verbaast dus enigszins dat daar nu al een herziening op komt. In het bestemmingsplan is niet voor niets aangegeven dat het bebouwde oppervlak van dat perceel niet mocht worden uitgebreid. Het werd als niet wenselijk beschouwd dat de bebouwingsdichtheid aan de rand van Soest groter zou worden.

Circa tien jaar geleden is op genoemd perceel een tweede woning gebouwd in het kader van Ruimte voor ruimte-regeling (ofwel minder 'stenen' in het buitengebied). Nu komen er toch weer 'stenen' bij. Na die tijd zijn er volgens onze commissie diverse schuren bijgekomen en nu komt er weer een schuur bij. Dat roept vragen op over de toepassing van het beleid bij de Ruimte voor ruimteregeling?

In het plan is aangegeven dat het aantal paarden niet zal toenemen. Het verbaast ons dan dat er niet in het plan staat aangegeven wat er met de oude ligboxenstal gebeurt. Als die blijft gehandhaafd, dan zal er straks sprake zijn van meer mogelijkheden voor het huisvesten van paarden en dus op termijn meer paarden en meer bezoekers zonder dat daarvoor dan een aanvullende vergunning nodig is.

Het ontwerp geeft geen inzicht hoe met mest wordt omgegaan; ook wordt geen melding gemaakt van geurhinder/ammoniakemissie. Wellicht is dat niet nodig aangezien er geen uitbreiding is voorzien van het aantal paarden, maar dan geldt de vorige opmerking des te meer.

We hopen u met deze opmerkingen te helpen bij het consequent uitvoeren van eerder afgesproken beleid.

Bijlage 2

Advies voorontwerpbestemmingplan Oude Tempel

Hierbij treft u een advies aan van de Adviescommissie Milieu en Ruimte over het voorontwerpbestemmingsplan Oude Tempel te Soesterberg.

In het advies wordt ingegaan op de onderwerpen natuur/ecologie, water en duurzaamheid. Op deze punten ziet de commissie ruimte voor verbeteringen in het voorontwerp, zonder dat daarmee de hoofdlijnen van het voorontwerp geweld hoeft te worden aangedaan. De kwaliteit van het te ontwikkelen woongebied kan daarmee worden vergroot. Indien gewenst, kan de commissie in de verdere uitwerking meedenken.

Natuur/ecologie/groen/bomen

Wet natuurbescherming

Op het voorontwerp staat de registratiedatum 17 januari 2017. Op verschillende plaatsen in de Toelichting (o.a. paragraaf 2.7 en 4.2.3) wordt gerefereerd aan de Natuurbeschermingswet en Flora- en faunawet. Vanaf 1 januari 2017 is echter de Wet natuurbescherming van kracht geworden. Dit is in paragraaf 4.2.3.4 en 5.4.1 weliswaar aangestipt, maar op de consequenties hiervan wordt verder niet ingegaan. Denk bijvoorbeeld aan de gewijzigde beschermingsstatus van in het plangebied aanwezige soorten. Door dit goed mee te nemen, kunnen bezwaren in een later stadium worden vermeden.

Reactie gemeente:

De plantoelichting wordt aangepast en er zal verwezen worden naar de Wet natuurbescherming die per 1 januari 2017 in werking is getreden.

Een hoogwaardig groen woonmilieu: 'natuurinclusief werken'

Uit het natuuronderzoek blijkt dat in het plangebied Oude Tempel hoge natuurwaarden voorkomen, waaronder zeven (!) soorten vleermuizen. Ter vergelijking: tijdens de monitoring van de Vliegbasis zijn acht soorten waargenomen. In één van de uitgangspunten in het Stedenbouwkundig Plan (Hoofdstuk 3) wordt gesproken van een 'hoogwaardig groen woonmilieu', maar een verwijzing naar de hoge natuurwaarden ontbreekt hier helaas.

In het voorontwerpbestemmingsplan ontbreekt vooralsnog ook de ambitie om deze natuurwaarden te behouden of te vergroten.

Verderop in hetzelfde hoofdstuk wordt gesproken over de 'groene kapstok' en de monumentale structuur van beukenlanen die ook ecologisch waardevol is. Juist vanwege de al aanwezige natuurwaarden biedt het plangebied Oude Tempel bij uitstek mogelijkheden voor behoud en vergroting van de biodiversiteit en kan in de verdere uitwerking een waardevolle bijdrage worden geleverd aan dit aspect.

De regeling 'Rood voor Groen' in het kader van Hart van de Heuvelrug zou geen beperking hoeven te zijn om in de uitwerking van het plangebied Oude Tempel niet net iets meer te doen dan wat vanuit natuurwetgeving wordt gevraagd. Met een beetje aandacht en goede wil kunnen in dit gebied eenvoudig extra natuurwaarden worden gerealiseerd waarmee meer kan worden bereikt op het gebied van biodiversiteit dan wanneer men zich beperkt tot de wettelijk vereiste mitigatie en compensatie.

De afgelopen jaren is in diverse bouwprojecten in ons land ervaring opgedaan met het zogenaamde 'natuurinclusief werken'. Hier ligt een uitdaging voor de uitgangspunten en verdere uitwerking van het plan. Indien gewenst kan onze commissie hierin meedenken en adviseren.

Reactie gemeente:

In Oude Tempel wordt voor een deel natuurinclusief gewerkt. Er worden in veel woningen onder andere verblijfplaatsen voor vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen aangebracht. Daarnaast zullen de te handhaven bomenlanen niet hel verlicht mogen worden. De verlichting zal laag en naar beneden aangebracht worden. In het openbaar groen worden uitsluitend voor insecten aantrekkelijke, bij voorkeur inheemse soorten gebruikt.

Natuurinclusief wonen omvat bijvoorbeeld ook het aanbrengen van een waterdoorlatende bestrating waardoor het regenwater de bodem in kan dringen en niet direct afgevoerd wordt naar het riool. Er zijn wel meer zaken in het kader van natuurinclusief wonen, zoals het aanbrengen van groene daken en/of groene muren en wanden. Daarover zouden we graag een overleg willen opstarten met de architect(en) om te onderzoeken wat mogelijk is.

Water

Voor het plan is een wateradvies door het waterschap afgegeven. Hier wordt gesproken over aanwijzingen voor het gebruik van niet-uitlogende materialen. Deze aanwijzingen zien wij niet terug in de regels van het plan. Zie verder ook de opmerking over water in het stuk over duurzaamheid.

Reactie gemeente:

Het gebruik van niet-uitlogende materialen is vermeld in de plantoelichting (in paragraaf 5.3.2) en niet opgenomen in de planregels. Bij het indienen van de omgevingsaanvraag voor zal getoetst worden of er gebruik gemaakt wordt van niet-uitlogende materialen. Dit zal dan ook met de potentiële ontwikkelaars besproken.

Duurzaamheid

In de toelichting van het plan is duurzaamheid een van de uitgangspunten (3.1).

De commissie onderschrijft het belang van de geschetste gewenste duurzame ontwikkeling.

De uitgangspunten zijn geconcretiseerd in de hoofdstukken 4 en 5. Voor het plan wordt verwezen naar de doelstellingen van het Duurzaamheidsplan 2016 – 2020. Gezien de termijn van planontwikkeling en realisatie zal een (groot) deel van het plan aan het eind of na deze planperiode ontwikkeld zijn. Het ligt dus voor de hand om ook een voorschot te nemen op de concrete doelen van 2030. Wij denken bijvoorbeeld aan het verhogen van de GPR-score als ambitie naar 8 of hoger in plaats van de nu opgenomen 7 als doelstelling.

Vanuit het Bouwbesluit is daarnaast sprake van een MPG (MilieuPrestatie Gebouwen)-eis van 1,0 per 1 januari 2018. Ook voor deze eis kan eenvoudig een concrete ambitie voor dit plan worden uitgewerkt. Op deze manier worden de beide “wettelijke” instrumenten voor duurzaamheid (energie en materialen) gelijkwaardig behandeld los van een breder afwegingskader voor duurzaamheid zoals GPR-gebouw. Indien gewenst kan de commissie verder meedenken in de uitwerking hiervan.

Reactie gemeente:

Om voor te sorteren op de toekomst is als tekst toegevoegd dat de EPC in de toekomst als maatstaf wordt losgelaten en vervangen door een energieprestatie voor Bijna Energieneutrale Gebouwen (BENG). De BENG-eisen zullen naar alle waarschijnlijkheid vanaf 1 januari 2021 worden ingevoerd. Deze afspraken zijn eveneens van belang bij de ontwikkeling van de nieuwe wijken in Soest. Omdat de bouwperiode loopt van omstreeks 2018 tot circa 2023, zal een substantieel deel van de woningen vallen onder de nieuwe (BENG-) regelgeving.

Verder heeft de gemeente Soest samen met Hart van de Heuvelrug in het voorjaar van 2017 besloten zich aan te sluiten bij de landelijke ambitie om aardgasloos te bouwen door de woonwijk Oude Tempel te ontwikkelen zonder gasinfrastructuur en de markt uit te dagen om te komen met zo duurzaam mogelijke woningconcepten.

Paragraaf 5.9 in de plantoelichting wordt met bovenstaande tekst aangepast.

In de paragraaf Energiezuinige gebouwde omgeving (§5.9.1) zijn diverse ambities uitgewerkt.

Het is de commissie niet geheel duidelijk hoe de verscherpte energieprestatie van 25% t.o.v. het Bouwbesluit tot stand is gekomen. Wordt hier alleen gerefereerd aan het nu geldende Bouwbesluit, en betekent dat dus een energieprestatiecoëfficiënt van 0,3 in plaats van 0,4?

Wellicht is het beter om als ambitie Nul op de Meter op te nemen, gezien de planhorizon voor ontwikkeling. Ook zijn de recente ontwikkelingen rondom BENG-regelgeving (voor na 2021) niet meegenomen in de analyse en de ambities.

Reactie gemeente:

Bovenstaande tekst komt te vervallen en wordt vervangen (in paragraaf 5.9.1) vervangen voor:

Energiezuinige gebouwde omgeving

Nederland heeft zich gecommitteerd aan de afspraken van het klimaatakkoord van Parijs. In de Energieagenda d.d. 7 december 2016 (ministerie van Economische Zaken) zet het kabinet in op energiebesparing en terugdringing van het gebruik van aardgas. De productie uit de Groningse gasvelden wordt stap voor stap verlaagd. Het kabinet wil duurzaam opgewekte elektriciteit en duurzame warme stimuleren. Zo wordt gekeken hoe de verwarming van woningen kan verduurzamen door de wettelijke verplichting voor aansluiting van huizen op het gasnetwerk te laten vervallen en niet meer automatisch nieuwe gasnetten aan te leggen voor nieuwbouwwijken.

Nieuwbouw

De gebouwde omgeving is met ruim 30% een van de grootste landelijke energiegebruikers en daarmee een belangrijke veroorzaker van de CO₂-uitstoot in Nederland. In dat kader zijn er landelijk in het Energieakkoord uit 2013 afspraken gemaakt om de CO₂-uitstoot te beperken, gemiddeld 1,5% energiebesparing per jaar te realiseren en het aandeel duurzame energie te verhogen naar 14% in 2020 en 16% in 2023. Om deze doelstellingen te bereiken zijn in een eerder stadium al met verschillende branches in de bouwsector (Aedes, Woonbond, NEPROM, NVB en Bouwend Nederland) sectorakkoorden ("Energiebesparing woningcorporatiesector" en "Lente-akkoord") afgesproken.

Duurzaam bouwen

Zo dienen nieuwe gebouwen sinds 1994 te voldoen aan bepaalde eisen op het gebied van energiezuinigheid. De mate van energiezuinigheid van nieuwe gebouwen wordt uitgedrukt in een energieprestatiecoëfficiënt (EPC). In het "Lente-akkoord" uit 2008 is, onder andere, afgesproken dat voor nieuwbouwwoningen uitgegaan wordt van een EPC van 0,6 in 2011 en 0,4 in 2015 en gestreefd wordt naar energieneutrale woningen (EPC is 0,0) in 2020. Het streven is om in 2050 een volledig energieneutrale woningvoorraad te hebben. In de toekomst wordt de EPC als maatstaf losgelaten en vervangen door een energieprestatie voor Bijna Energieneutrale Gebouwen (BENG). De BENG-eisen zullen naar alle waarschijnlijk vanaf 1 januari 2021 worden ingevoerd. Deze afspraken zijn eveneens van belang bij de ontwikkeling van de nieuwe wijken in Soest. Omdat de bouwperiode loopt van omstreeks 2018 tot circa 2023, zal een substantieel deel van de woningen vallen onder de nieuwe (BENG-)regelgeving.

In paragraaf § 5.9.2 zijn de kansen uit de Duurzaamheidskoers Oude Tempel (Gidz, september 2013) opgenomen.

Groen: benutten van gebiedseigen condities, natuurlijke processen en ecosysteemdiensten.

Water: verduurzamen van regenwaterbeheer en drinkwaterketen; watersensitief ontwikkelen, inspelend op de wateropgaven en klimaatbeleid (adaptatie).

Energie: energetisch slim en aantrekkelijk boven- en ondergronds inrichten van de woonwijk om lokaal schone energie op te wekken en het verbruik te beperken. De gemeente onderzoekt hiervoor de mogelijkheden voor de realisatie van een slimme, maar betaalbare en betrouwbare duurzame energievoorziening. Overwogen kan worden om geen gasnet meer aan te leggen.

Duurzaam bouwen; de gemeente zal duurzaam bouwen zoveel mogelijk stimuleren. Zij onderzoekt de mogelijkheden van een subsidieregeling of van leningen. De aanbevelingen uit de duurzaamheidskoers zijn gebruikt als input voor het Stedenbouwkundig Kader. Daarnaast dienen zij als inspiratie voor de uitwerking van de architectuur en van de openbare ruimte. De positionering van daken t.o.v. de zon is één zo'n aspect dat in de verdere uitwerking kan worden meegenomen.

We zouden graag zien dat deze kansen voor het gebied geconcretiseerd worden in de volgende fase van het bestemmingsplan.

Reactie gemeente:

De bovenstaande tekst wordt in het ontwerpbestemmingsplan niet gewijzigd. De ambities worden niet als planregels opgenomen in het ontwerpbestemmingsplan. De gemeente Soest heeft gekozen voor het opstellen van een 'klassiek' bestemmingsplan waarin geen planregels opgenomen worden met betrekking tot duurzaamheid. De duurzaamheidsambities worden opgenomen in de plantoelichting en deze zullen ook voorgelegd worden aan potentiële ontwikkelaars. Wel wordt onderstaande tekst aan paragraaf 5.9.2 toegevoegd:

Duurzaamheid

Doelstellingen uit het Duurzaamheidsplan met betrekking tot wonen, nieuwbouw voor 2020 zijn:

-Voor nieuwbouw wordt het Bouwbesluit aangehouden, maar waar mogelijk wordt een stapje verder gegaan. Het streven is daarbij een GPR score van 8. Via de gemeente kan een architect, ontwikkelaar of bouwpartij toegang tot het GPR softwarepakket verkrijgen.

-De gemeente Soest heeft samen met Hart van de Heuvelrug in het voorjaar van 2017 besloten zich aan te sluiten bij de landelijke ambitie om aardgasloos te bouwen door de woonwijk Oude Tempel te ontwikkelen zonder gasinfrastructuur en de markt uit te dagen om te komen met zo duurzaam mogelijke woningconcepten.

Toelichting verwerkt in planregels en overeenkomsten

De commissie ziet de doelstellingen niet vertaald in de planregels. We zien in het land diverse ontwikkelingen waarbij gemeenten met een nieuw bestemmingsplan binnen de huidige juridische kaders wel stappen zetten naar meer duurzaamheid in de regels dan wel in anterieure overeenkomsten. De

Omgevingswet zal naar verwachting in 2019 van kracht worden; daarop kan worden geanticipeerd. Ook kan dit bestemmingsplan binnen de pilotfase van de Omgevingswet, waar Soest in participeert, wellicht tot andere constructies leiden die ruimere kansen voor duurzaamheid geven.

We bieden graag aan om hier met de gemeente verder over van gedachten te wisselen. Gezien de omvang van de locatie zijn er nu juist volop kansen om de ambities te vertalen in de uitvoeringspraktijk.

De commissie wenst u een succesvolle verdere uitwerking van het bestemmingsplan.

Reactie gemeente:

De gemeente Soest is inderdaad aangewezen als een experimenteergemeente met betrekking tot de omgevingswet. Echter er is gekozen voor het opstellen van een 'klassiek' bestemmingsplan waarin geen planregels opgenomen worden met betrekking tot duurzaamheid.

De duurzaamheidsambities worden opgenomen in de plantoelichting en deze zullen ook voorgelegd worden aan potentiële ontwikkelaars.

Conclusie:

Het bestemmingsplan wordt naar aanleiding van de ingediende vooroverlegreactie WEL aangepast.

Naar aanleiding van onderdeel a. worden paragrafen 4.2.3., 5.4.2 en 5.4.3. aangepast.

Naar aanleiding van onderdeel d., e., en f. wordt paragraaf 5.9 aangepast.

Naar aanleiding van de onderdeel b., c., en g. wordt het bestemmingsplan NIET aangepast

Bijlage 3

Advies Landschap- en natuurontwikkelingsplan 2017-2022

Hierbij treft u het advies aan van de Adviescommissie Milieu en Ruimte over de Verkenning Landschap- en natuurontwikkelingsplan 2017- 2022. De verkenning is een helder geschreven document dat duidelijk de verschillende keuzes beschrijft en de consequenties daarvan voor de ambitie van de gemeente en de gevraagde personele inzet en middelen. Het is positief om te lezen dat het nieuw op te stellen plan een landschaps- én natuurontwikkelingsplan is in plaats van enkel een landschapsontwikkelingsplan. Het toevoegen van natuurontwikkeling zou wat nadrukkelijker benoemd kunnen worden voor het nieuw op te stellen plan.

De suggesties in het document geven aan dat het ook om een beleidsadvies gaat en niet alleen een verkenning (met drie scenario's), zoals de titel aangeeft. Het is goed dat wordt aangegeven welke opties bijvoorbeeld het beste aansluiten bij de beleidsdoelen van de op pagina 4 genoemde visiedocumenten (A) en het huidige budget/personeelsbezetting (C).

In ons advies op de evaluatie van een Landschapsontwikkelingsplan Eemland 2005-2015 werd aanbevolen om de integratie met natuur meer expliciet te maken, zoals het inzetten op een inventarisatie van flora en fauna en de ecologische waarden en kwaliteiten van het gebied. In de reactie vanuit de gemeente werd gemeld dat "*Uw aanbeveling betreft een uitwerking voor de toekomst die we mee kunnen nemen in een nieuw op te stellen Landschaps- en natuurontwikkelingsplan*". Hoewel het hier om een verkenning gaat, kan er wel worden gedacht om op te nemen dat een dergelijke inventarisatie onderdeel wordt van alle drie de scenario's en er een korte toelichting wordt gegeven wat een dergelijke inventarisatie inhoudt. Nu wordt er enkel in de bijlage "*0-meting stand van de natuur*" bij scenario A en B genoemd.

De Inleiding (1.1. Aanleiding) opent met de ambitie die de gemeente op basis van het Coalitieakkoord 2014-2018 heeft geformuleerd: het behouden en vergroten van de ecologische en landschappelijke kwaliteit van het landelijk gebied. Deze ambitie sluit in feite scenario C uit, gezien de woorden waarmee dit scenario onder het tekstkader op blz.7 wordt samengevat: 'op dezelfde voet doorgaan betekent vooral het behouden van de bestaande kwaliteiten'.

Vanwege de relatie met de Omgevingswet die in paragraaf 1.2 is beschreven lijkt scenario C geen reële optie. De in Bijlage 3 genoemde '0-meting stand van de natuur' maakt geen deel uit van dit scenario, terwijl die nulmeting wel nodig is voor de gemeente om de rol van bevoegd gezag Wabo in het kader van de volledigheidstoets bij vergunningaanvragen te kunnen invullen.

De commissie onderschrijft de laatste zin van paragraaf 1.3: De natuur verdient extra aandacht als beleidsveld binnen de gemeente Soest.

Paragraaf 2.1 begint met een achttal thema's. Het uitvoeringsprogramma (bijlage 3) gaat in op drie van deze thema's plus een aantal procesmatige thema's (samenwerking en handhaving). Het zou goed zijn om systematisch te bekijken of elementen uit de andere 5 thema's in het uitvoeringsprogramma terug zouden moeten komen. Behalve misschien voor cultuurhistorie is dit volgens ons niet het geval. Bijvoorbeeld: twee belangrijke thema's (sectoren) met veel invloed op het landschap: landbouw en duurzaamheid (energielandschappen, mobiliteit) komen nauwelijks of niet aan bod: in 2.2. staan een aantal zaken die belangrijk worden gevonden, maar de toekomst van de landbouw staat hier niet bij. Evenmin als het ruimte bieden voor 20% opwekking van de energie van het Soester energieverbruik op eigen grondgebied (lees: ook buitengebied) wordt gemist. Ook in het buitengebied van Soest zal met energielandschappen rekening moeten worden gehouden. Een mooie kans om dit beleidsonderwerp aan te halen en een plek te geven in het op te stellen plan.

De landbouw als gebruiker en veelal de eigenaar van grote delen van het buitengebied zou een prominentere plaats kunnen krijgen. Daarbij zou de samenwerkingsverband LTO genoemd kunnen worden in de bijlage 1. Dit sluit aan bij het speerpunt landelijk gebied op bladzijde 10. Hierbij wordt er gesproken over vrijkomende agrarische bebouwing in Soest wat via O-gen wordt onderzocht. Hierbij is goed om vinger aan de pols te houden als agendalid. Misschien is het juist daarom goed om volwaardig lid te zijn bij O-gen om een directe invloed te hebben bij de projecten.

Overwogen zou kunnen worden om bij de in 2.1 genoemde thema's in de integrale benadering ook het thema 'Gezondheid' mee te nemen. Uit diverse onderzoeken is gebleken dat een groene/natuurlijke leefomgeving een positieve invloed heeft op de gezondheid van de inwoners en daarmee leidt tot een vermindering van de kosten voor de zorg. Een hoger ambitieniveau verdient zichzelf daarmee (deels) terug. Dit vertaalt zich in het kostenplaatje van de verschillende scenario's.

De scenario's groen-groener-groenst is een goed idee, maar met name het onderscheid tussen A en B komt niet goed uit de tekst naar voren, hetgeen het eenvoudiger maakt om voor het midden-scenario te kiezen. Op een aantal punten zou het onderscheid sterker aangezet kunnen worden, bijvoorbeeld op het gebied van handhaving en de ontwikkeling van nieuwe initiatieven.

De op zich heel informatieve beschrijving van de samenwerkingsopties in bijlage 1 geeft dit aspect relatief een groot gewicht. De geschatte tijdsinspanning voor samenwerking in bijlage 3 slokt inderdaad een zeer groot deel op van de in de hoofdttekst gegeven totale inspanning, zodat weinig resteert voor de overige minstens zo belangrijke taken. Misschien hebben wij het verkeerd begrepen, maar een overzicht van inspanningen per thema/activiteit zou de helderheid verbeteren.

Bijlage 2 geeft aandacht aan het belangrijke aspect van participatie. Men zou kunnen verwachten dat er in de drie verschillende scenario's ook sterke verschillen zijn op dit terrein, maar dat lijkt niet het geval in de beschrijvingen. In A zou de gemeente veel tijd besteden aan bevorderen van vrijwillig werk in het buitengebied, maar in C is vanwege de beperkte gemeentelijke inspanning de kwaliteit van het buitengebied juist meer afhankelijk van vrijwilligers. Een dilemma?

De commissie wenst het college een succesvolle verdere uitwerking van de Verkenning Landschap- en natuurontwikkelingsplan 2017-2022.

Bijlage 4

Advies Onderzoeksrapport energielandschappen

Onze commissie brengt graag advies uit over het onderzoeksrapport Energielandschappen in Soest. De behandelend ambtenaar, Evelien Middendorp, had ons hierom gevraagd.

Onze onderstaande opmerkingen en onze advisering zijn niet in volgorde van belang, maar volgen grotendeels de bladzijden van het rapport.

Wij beseffen dat sommige opmerkingen erg gedetailleerd zijn.

Wij doen dit omdat we reageren op een concept.

Zeker gezien de relatief bescheiden omvang van het contract van de Natuur- en Milieufederatie Utrecht, is het rapport een helder geschreven en overzichtelijk verhaal met een duidelijke reeks opties. De beknoptheid en stelligheid van de informatie heeft ook soms het nadeel dat er vragen worden opgeroepen die niet worden beantwoord. Hier en daar zou een opmerking over de onzekerheden bij bepaalde veronderstellingen en zouden bronvermeldingen geen kwaad kunnen. Nu wordt de indruk gewekt dat de lezer maar volledig moet vertrouwen op de inzichten van de auteurs.

Een kort hoofdstuk met conclusies zou het rapport sterk verbeteren. Daarin kunnen niet alleen de belangrijkste bevindingen worden gepresenteerd maar ook kan nogmaals worden verwezen naar de context (met enkele erg ambitieuze veronderstellingen zoals een besparingstempo van 4.5% per jaar). Het zou bijvoorbeeld ook goed zijn om de specifieke emissiedoelen van het Nederlandse energieakkoord en het Europese energie- en klimaatpakket 2030 in dat hoofdstuk of op pagina 4 te vermelden voor de context.

Reactie Natuur- en Milieufederatie Utrecht:

We hebben een hoofdstuk Conclusie toegevoegd, waarin we nog even ingaan op de context en de aanleiding, een samenvatting geven van de belangrijkste bevindingen en op hoofdlijnen een advies voor het vervolg geven.

Er ontbreken definities. Op pagina 4 wordt het 20%-doel gepresenteerd als onderdeel van klimaatneutraliteit. Belangrijk is hoe klimaatneutraliteit wordt gedefinieerd (volledig vernieuwbaar, netto emissies = 0?) en hoe het energieverbruik van de gemeente wordt gedefinieerd (op het grondgebied van de gemeente, door Soester burgers en bedrijven?). Dat kan eventueel ook op de huidige pagina 6.

Reactie Natuur- en Milieufederatie Utrecht:

We hebben de 20% waarover wordt gesproken en het energieverbruik van de gemeente gedefinieerd. De definitie 'klimaatneutraal' is niet verder gedefinieerd, dat valt buiten de scope van dit onderzoek.

Er ontbreken referenties bij belangrijke passages, zoals de bron van de energiegegevens (de klimaatmonitor wordt pas in de annex genoemd) en opmerkingen zoals de ontoereikendheid van wind op zee.

Reactie Natuur- en Milieufederatie Utrecht:

Bronvermeldingen zijn toegevoegd.

Sommige opmerkingen zijn te algemeen en kunnen worden versterkt door specifieker te zijn; zoals:

- 'Verschillende andere gemeenten hebben verdergaande doelen': welke gemeenten zijn dat en wat zijn die doelen?

Reactie Natuur- en Milieufederatie Utrecht:

Aangegeven is welke gemeenten dit zijn.

- Zonne-energie op daken (pag. 4): welke daken?

Reactie Natuur- en Milieufederatie Utrecht:

In de voetnoot op die pagina is aangegeven welke daken dit betreft.

- Windmolens: welke capaciteit, hoe hoog?

Reactie Natuur- en Milieufederatie Utrecht:

Dit is opgenomen in de bijlage met de energieanalyse.

Pag. 5 bovenaan: "op zee" kan worden weggelaten.

Reactie Natuur- en Milieufederatie Utrecht:

Deze zin is aangepast om dit punt te verhelderen. Het woord 'op zee' is wel erin gebleven, omdat de discussie tijdens de meedenkbijeenkomst juist ging over de optie om niets te doen in Soest en alles op zee te realiseren.

Een belangrijke veronderstelling is dat het energiebesparingstempo verhoogd wordt van 1.5 naar 4.5 %. Volgens pag. 26 is het in Soest waarschijnlijk lager op dit moment. Dit is een zodanig ambitieuze doelstelling dat de gemeente er veel aan zal moeten doen om dit te bereiken. Het is niet het doel van dit rapport, maar de grootte van die uitdaging zou wel duidelijker naar voren gebracht moeten worden.

Reactie Natuur- en Milieufederatie Utrecht:

Bij dit punt is een toevoeging gedaan dat dit een belangrijk speerpunt wordt/is van de gemeente.

Onder aan pag. 6 worden alleen wind, zon en biomassa genoemd. Zou aardwarmte niet toegevoegd moeten worden?

Reactie Natuur- en Milieufederatie Utrecht:

Dit is aangepast

Pag. 8 regel 4: voeg 'Voor' toe voor 'De technieken'.

Reactie Natuur- en Milieufederatie Utrecht:

Dit is aangepast

Pag. 8, 4 de bullet: 'de totale bevolking': betekent echt iedereen. Dit zou afgezwakt moeten worden: bijvoorbeeld tot 'de meerderheid', of 'zo veel mogelijk'.

Reactie Natuur- en Milieufederatie Utrecht:

Dit is aangepast

De criteria, op basis waarvan de kleuren zijn toegedeeld, lijken evenals de scores, subjectief. Op zich is er geen reden om aan de neutraliteit van de auteurs te twifelen, maar iets meer achtergrond zou de matrices meer overtuigend maken. Bijvoorbeeld financiële haalbaarheid wordt gekoppeld aan ROI: maar hoeveel jaar terugverdientijd is verondersteld: 2, 5, 10 jaar? De kolom 'draagvlak' wordt gekoppeld aan 'participatie': dat zijn duidelijk verschillende zaken.

Reactie Natuur- en Milieufederatie Utrecht:

Het woord 'participatie' is weggehaald, er is namelijk voor dit onderzoek tijdens gesprekken en de meedenkbijeenkomst vooral getoetst op draagvlak

ROI is op pagina 8 beter toegelicht.

Verder is het lastig om per kleur iets aan te geven hiervoor, anders wordt het rapport te omvangrijk/lijvig, dus dit is niet gedaan.

Specifiek op pag. 8: waarom worden zonnepanelen langs de N237 en het spoor meer negatief beoordeeld dan langs de A28 of op de vliegbasis? Een toelichting zou op zijn plaats zijn.

Reactie Natuur- en Milieufederatie Utrecht:

Dit is niet aangepast. Zonnepanelen op de N237 en langs het spoor hebben dezelfde beoordeling als vliegbasis. Zonnepanelen langs A28 worden beter beoordeeld, omdat de inpassing op talud langs A28 minder ruimtelijke impact heeft.

Een belangrijk aantal vragen heeft betrekking op de haalbaarheid: wie gaat het allemaal doen?

Zonne-energie op daken: 'Alle lichten staan op groen, dus de uitvoering hiervan kan vanuit alle partijen versneld worden' is erg optimistisch. Waarschijnlijk valt de 'hoe'-vraag niet binnen de opdracht, maar het lijkt wel nuttig om als voorbereiding op de volgende stap deze vraag wel te benoemen, bijvoorbeeld in het eerder genoemde conclusieshoofdstuk. De opties zullen moeten worden geïmplementeerd door de

burgers, de bedrijven en de overheid; de gemeente heeft op sommige opties meer invloed dan op anderen, hetgeen de haalbaarheid beïnvloedt.

Reactie Natuur- en Milieufederatie Utrecht:

Dit wordt opgenomen in de conclusie, zie hiervoor al toegelicht, als onderdeel van het vervolgproces. Overigens het uitwerken van het 'hoe' is iets dat de gemeente zelf zou moeten doen. We zijn daar op hoofdlijnen adviserend in geweest.

Pag. 10: onverwacht is dat windmolens bij de RWZI op 'rood' staan en in het bos op 'geel'. Dit is waarschijnlijk beïnvloed door de aanwezigheid van vertegenwoordigers van sommige groepen op de discussieavond (VVP) en afwezigheid van anderen (natuurorganisaties die misschien 180 m hoge molens in het bos ook niet op prijs zouden stellen). Hierbij roept onduidelijkheid over de afmetingen van de beoogde molens ook vragen op.

Reactie Natuur- en Milieufederatie Utrecht:

Dit is een terecht discussie punt. Ruimtelijk hebben we ze gelijk beoordeeld, maar qua draagvlak denken we dat een windmolen bij de RWZI meer impact heeft doordat het dichterbij woningen van Soest, maar ook Baarn ligt. Daarnaast ligt Paleis Soestdijk ook niet zo ver. Een windmolen in het bos is voor veel mensen minder zichtbaar.

Op pag. 11 is niet duidelijk wat bedoeld wordt met 'tot een nieuwe duurzame bron gevonden wordt'. Is de suggestie dat er een nog onbekende bron zou kunnen zijn als een soort deus ex machina? Het lijkt beter om een dergelijke speculatie niet op te nemen.

Reactie Natuur- en Milieufederatie Utrecht:

Deze zin is aangepast.

Ook voor biomassa wordt gerefereerd aan de meedenkbijeenkomst. Het lid van de Adviescommissie dat daaraan deelnam moest tot zijn verbazing horen dat houtsnippers en andere biomassa vanuit Soest wordt getransporteerd naar elders in het land en zelfs naar de Ardennen, omdat de vraag in Soest momenteel ontbreekt. Dat lijkt een weinig duurzame bijdrage aan de energievoorziening. Extra onderzoek naar een betere afstemming van vraag en aanbod lijkt gewenst. Mogelijk heeft dit ook consequenties voor de tabel in hoofdstuk 4, met name voor de kolom: 'potentie in Soest'.

Reactie Natuur- en Milieufederatie Utrecht:

Dit punt stond al in het rapport, maar hebben we aangescherpt.

Bij potentie staat er dat de potentie uit Soest nog niet in beeld is, hier is aanvullend onderzoek voor nodig.

De rode waardering voor aardwarmte suggereert dat dit een zeer dure optie is, waarmee deze optie vrijwel van de lijst verdwijnt (ook in de laatste tabel). Zijn de meningen hierover niet verdeeld en verdient deze optie niet een beetje meer aandacht?

Reactie Natuur- en Milieufederatie Utrecht:

Dit is aangepast naar oranje. Het is een discussiepunt en we aarzelden intern tussen oranje en rood. Discussie kort toegevoegd in rapport.

Op pag. 16 wordt gesuggereerd te kijken naar opties die landschappelijk wat meer pijn kunnen doen. Hieraan zou kunnen worden toegevoegd: 'of duurder zijn'.

Reactie Natuur- en Milieufederatie Utrecht:

Dit is aangepast

De auteurs hebben er voor gekozen om de potentie van de opties pas in het laatste hoofdstuk te introduceren, op basis van hun expert oordeel. Er zouden twee soorten informatie kunnen worden toegevoegd die de beoordeling van de tabel als basis voor vervolg acties vereenvoudigen: hoe zeker zijn de auteurs van de schattingen (welke zijn vrij zeker, welke zeer onzeker) en kunnen de opties worden gegroepeerd (bijv. In de groepen van de eerdere hoofdstukken) om vervolgacties door de politiek te vergemakkelijken?

Reactie Natuur- en Milieufederatie Utrecht:

We hebben uitgelegd hoe we aan de percentagens zijn gekomen. Voor zon en wind zijn dit goede schattingen, voor de andere bronnen zijn de schattingen met iets minder zekerheid te doen. We hebben bewust gekozen om niet te groeperen, maar per toepassing dit inzichtelijk te maken, zodat de lezer kan zien wat de (verwachte) impact is van een toepassing.

Tot slot een opmerking over het vervolgproces. Het zou geen kwaad kunnen als één of meer zinsneden worden opgenomen over het vervolg. Op 6 maart werd de vraag al gesteld hoe de bevolking in het vervolgtraject zou kunnen worden betrokken. Door de wethouder is toen aangegeven dat dit zeker zou gebeuren. Het kan geen kwaad het belang daarvan te benadrukken. De gemeente heeft slechts beperkte mogelijkheden om alle gepresenteerde opties zelf van de grond te trekken en is dus van burgers en bedrijven afhankelijk om de doelen te halen.

Onze commissie vertrouwt erop dat de opmerkingen en adviezen zullen bijdragen aan de kwaliteit van het definitieve rapport en aan het vervolgtraject.

Reactie Natuur- en Milieufederatie Utrecht:

Dit wordt opgenomen in de conclusie, zie hiervoor al toegelicht, i.c.m. de hoe-vraag waar eerder aan wordt gerefereerd. Overigens het uitwerken van het 'hoe' is iets dat de gemeente zelf zou moeten oppakken. We zijn daar op hoofdlijnen adviserend in geweest.

Bijlage 5

Advies concept-rapport van de Verkenning van het Landschap en natuurontwikkelingsplan 2019-2024 (LOP)

Met genoegen heeft de Adviescommissie Milieu en Ruimte kennis genomen van het concept-rapport Verkenning LOP 2019-2024 en van de resultaten van de forumdiscussies hierover. Het betrekken van de diverse belangengroepen in dit vroege stadium lijkt tot een gedegen en gedragen LOP te leiden.

De commissie wil u nog enkele aandachtspunten meegeven die bij de verdere uitwerking wellicht van nut kunnen zijn.

Het is jammer dat de buurgemeenten die bij het eerdere LOP (enigszins passief) waren betrokken geen nut lijken te zien in een vervolg. Dat kan invloed hebben op de uitwerking van de scenario's, zeker van het meer ambitieuze (A en B), waarin een bredere context wordt gebruikt met een focus op natuurbehoud en –ontwikkeling. Bij de uitwerking van de scenario's verdient het aanbeveling de consequenties van de geringe betrokkenheid van de buurgemeenten expliciet in de analyse te betrekken.

Een LOP kan een landschapsontwikkelingsvisie, een uitvoeringsplan en een financieringsplan omvatten. De verkenning adresseert alle drie en benadrukt terecht de noodzaak voor 'SMART' omschrijvingen in het uitvoeringsplan.

Voor financiering wordt structureel budget ingezet met voor de grote en deels onvoorziene projecten aparte projectsubsidies. Momenteel is het budget ongeveer 100k€, waarvan 1/3 personeel en 2/3 projectsubsidie, hetgeen in het "laagste" scenario C wordt voortgezet. De groenere scenario's B en A zouden ongeveer 2 en 3 keer zoveel kosten. Het lijkt ons van belang te onderstrepen dat (en wellicht te onderzoeken hoe) de betreffende investeringen in tijd en geld in een bredere context gezien kunnen worden: er zijn ook bredere financieel-economische gevolgen van de scenariokeuze die in de politieke afweging meegewogen zouden moeten worden. In de eerste plaats levert groen ook geld op omdat het de gemeente aantrekkelijker maakt als plaats om te wonen, te recreëren of je er als bedrijf te vestigen (zie o.a. het rapport van Tom Bade uit 2008 "Het geld groeit op onze heuvelrug"). In de tweede plaats biedt de verbreding in scenario A en de daarin versterkte participatie in regionale samenwerkingsverbanden, samen met een duidelijker koppeling aan niet-natuurthema's (recreatie, mobiliteit, energie, etc.), ook nieuwe kansen voor bovengemeentelijke financiering van investeringen en projecten.

De verkenning stelt: "Binnen het thema 'Duurzame energieopwekkers' wordt geen directe rol voor de gemeente weggelegd. Met name bedrijven en organisaties kunnen zelf aan de slag om op een duurzame wijze energie op te wekken". De commissie vraagt zich af of het hoge ambitieniveau van de gemeente bij het Energielandschappen-initiatief, hetgeen ondersteund wordt door het in het Regeerakkoord aangekondigde klimaatbeleid, zonder een zeer actieve, "directe" rol van de gemeente kan worden gehaald.

Het is positief om te lezen dat natuur een belangrijker onderdeel gaat vormen van het nieuwe LOP en dat ook uit de focusgesprekken naar voren kwam dat er meer aandacht moet zijn voor de natuur in het LOP. Dit hadden wij in ons eerdere advies over het LOP (dd. 04-04-2017) ook geadviseerd.

In de verkenning is het volgende opgenomen: "Een beschrijving van de bestaande kwaliteiten van de natuur is belangrijk. Het is wenselijk om inzichtelijk te maken op welke plekken we welke soort natuur willen nastreven als het gaat om natuurdoeltypen en de gewenste doelsoorten". Een 'beschrijving' kan concreter gemaakt worden door het uitvoeren van een inventarisatie van flora en fauna en de ecologische waarden en kwaliteiten van het gebied.

De commissie had de projectleider eerder geattendeerd op de nieuwe Landbouwvisie die door de Provincie Utrecht wordt opgesteld. Deze (mogelijke) relatie zien we nog niet verwerkt in deze verkenning.

De commissie kan zich goed vinden in de keuze van de gemeente om volwaardig lid te worden van het Nationaal Park Heuvelrug en actief aan te haken bij het Routebureau. De overige samenwerkingsverbanden kunnen minder actief worden gevolgd. Dat volgen is ons inziens wel noodzakelijk om niet te worden verrast door initiatieven die invloed hebben op de gemeente.

De link met landbouw en natuur zou misschien nog kunnen worden versterkt door toch actief contact te hebben als gemeente met de Coöperatie Agrarisch Natuurbeheer Utrecht Oost. De gemeente Soest kan (als overheid) geen lid zijn van een collectief. Wel vindt er afstemming plaats tussen het collectief en de gemeenten en wordt er samengewerkt bij bijvoorbeeld de aanleg van landschapselementen of bloemrijke bermen. De afstemming en samenwerking kost relatief weinig tijd en het rendement is hoog. Hiermee kan de samenwerking met de landbouwsector worden versterkt.

De stimulerende rol die voor de gemeente wordt voorgesteld in het conceptrapport lijkt bij de voorgestelde ambities goed te passen. Ook daarin zal de gemeente zich echter moeten beperken; een zorgvuldige keuze welke initiatieven wel en welke niet worden gestimuleerd is nodig. Het lijkt ons verstandig hiervoor een duidelijk kader of richtlijn te ontwikkelen om teleurstellingen bij enthousiaste stakeholders te voorkomen.

De commissie wenst u succes bij de opstelling van het LOP en is gaarne bereid u te zijner tijd over het concept daarvan te adviseren.

Reactie gemeente:

Op 27 oktober 2017 ontvingen wij uw reactie, namens de Adviescommissie Milieu en Ruimte op de concept-Verkenning van het Landschap- en natuurontwikkelingsplan 2019-2024. Hartelijk dank voor uw advies en de meegegeven aandachtspunten die bij de verder uitwerking van het LOP zeker van nut zijn. In deze brief leest u onze korte reactie op de aandachtspunten die u aan ons heeft meegegeven.

1. U betreurt de passieve houding van de buurgemeenten ten aanzien van een vervolg van het LOP Eemland 2005-2015. De consequenties van de geringe betrokkenheid van de buurgemeenten zou in de uitwerking van het scenario meegenomen moeten worden. In het op te stellen LOP 2019-2024 wordt afhankelijk van het (door de gemeenteraad) gekozen scenario, aandacht besteed aan de regio. Getracht wordt in ieder geval de betrokkenheid van de buurgemeenten te vergroten.

2. U meent extra te onderstrepen dat de betreffende investeringen in tijd en geld in een bredere context bezien moet worden. Er zijn financieel-economische gevolgen van de scenario-keuze die (politiek gezien) meewegen: a. Groen levert geld op; en b. Samenwerken in de regio, met een duidelijke koppeling naar niet-natuurthema's, biedt nieuwe kansen voor bovengemeentelijke financiering.

Wij danken u voor deze extra aandacht voor de financiële consequenties van de scenariokeuze.

3. U vraagt zich af of het hoge ambitieniveau van de gemeente bij het Energielandschappen-initiatief zonder een zeer actieve, "directe" rol van de gemeente kan worden behaald.

Wij denken zelf dat een actievere rol van de gemeente noodzakelijk is om de ambitie op het gebied van duurzame energie waar te kunnen maken. De uitspraak waar u naar refereert is gedaan door de stakeholders. Op basis van deze door de stakeholders gedeelde uitspraak hebben wij geconcludeerd dat dit thema **in het LOP** geen prominente plek moet innemen. Dit neemt echter niet weg dat het alsnog meegenomen en meegewogen wordt in het opstellen van het LOP 2019-2024, maar niet als hoofdthema.

4. *U heeft ons geattendeerd op de nieuwe Landbouwvisie die door de provincie wordt opgesteld. U ziet echter deze mogelijke relatie nog niet verwerkt in de Verkenning.*

Op dit moment is de Landbouwvisie van de provincie inderdaad nog niet actief verwerkt in de Verkenning. Als de visie daadwerkelijk wordt vastgesteld in 2018, dan zal deze waar nodig in het op te stellen LOP worden meegenomen.

5. *U adviseert om alle samenwerkingsverbanden actief te volgen, opdat de gemeente niet wordt verrast door initiatieven die invloed hebben op de gemeente.*

Uiteraard danken wij u, ook hier voor het advies. Wij denken echter dat we keuzes moeten maken ten aanzien van deelname in de regio. Vanuit het oogpunt van het behalen van rendement uit deelname aan samenwerkingsverbanden lijkt het onnodig om actief te zijn binnen **alle** samenwerkingsverbanden. Dit is dan ook ons advies aan de gemeenteraad.

6. *U adviseert dat de link tussen landsbouw en natuur kan worden versterkt door actief contact te hebben met de Coöperatie Agrarisch Natuurbeheer Utrecht Oost.*

De afstemming en samenwerking met de coöperatie kost relatief weinig tijd en het rendement is hoog. De afstemming wordt daarom voortgezet (zie pagina 19 van de Verkenning).

7. *De gemeente zal zich moeten beperken bij het aannemen van een stimulerende rol om teleurstellingen te voorkomen. Hiertoe kunnen kaders of richtlijnen worden ontwikkeld.*

In het op te stellen LOP zullen zeker kaders en richtlijnen worden opgenomen waarbinnen we de afweging kunnen maken om wel of niet te stimuleren en op welke wijze (een financiële bijdrage of kennisoverdracht, procesbegeleiding).

Bijlage 6

Advies Gemeentelijk Water- en Rioleringsplan Baarn en Soest 2018-2022

De Adviescommissie Milieu en Ruimte reageert meestal in een eerder stadium op stukken die worden opgesteld voor de Gemeenteraad, maar deze keer was het pas laat mogelijk. De commissie beseft dat het advies niet meer kan worden verwerkt in het plan maar vertrouwt erop dat in de implementatie van het plan onze adviezen en opmerkingen nog een plaats kunnen vinden.

Als eerste kan de Adviescommissie de opstellers een groot compliment geven voor het plan. Het getuigt van een brede visie en zorgvuldig voorbereide keuzen. Leidende beleidskeuzen als duurzaamheid en circulaire economie zijn uitgewerkt tot een goede nota. Ook zijn vrijwel alle betrokkenen geraadpleegd en meegenomen bij de opstelling ervan.

De commissie heeft ook kennis genomen van de reacties van de provincie op het concept en kan deze onderschrijven.

Als er over de opzet nog iets valt op te merken, dan zijn het wellicht de grote stappen die worden gezet van de brede visie in het plan naar de uiterst gedetailleerde financiële uitwerking. Het volgen van die stappen is niet altijd eenvoudig. Soms bestaat de indruk dat hierbij aannamen worden gebruikt, die tenminste nadere toelichting behoeven.

Een voorbeeld: de dotaties en onttrekkingen kennen een regime dat nogal invloed heeft op de jaarlijkse kosten. De commissie is helaas niet in staat om de consequenties van deze keuzen en eventuele alternatieven door te rekenen.

In een enkel geval zou de nota nog aan waarde kunnen winnen door visie en strategie wat concreter in maatregelen te vatten. Het 'beleefbaar maken van water' is bijvoorbeeld een beetje abstract gebleven. Er worden voorbeelden gegeven, maar er ontbreekt een plan. Wel is te prijzen dat dit kennelijk liever met de bewoners wordt ingevuld.

De Adviescommissie geeft u graag nog enkele extra opmerkingen mee:

- Afkoppelen is opgenomen alsof het in alle gevallen goed is. In oudere gedeelten van het rioleringsnetwerk is het systeem gemengd. Bij het ontwerp daarvan is de regenwaterafvoer vaak nodig om bij de gebruikte buizen voldoende doorstroming te hebben en zo het vuil af te voeren. Vermindering van alleen de hoeveelheid water kan tot verstoppingen leiden: de dwal is niet genoeg. We nemen aan dat dit in de plannen een plek heeft, maar kunnen het nergens terug vinden.
- Er is kennelijk tenminste enige onzekerheid in Soest over de richting van de grondwaterafstroming vanaf het hoge deel in Soesterberg. In het Gebiedsdossier Soestduinen van de Provincie en Vitens wordt het grondwater zeer kwetsbaar genoemd en stroomt het vanaf het intrekgebied Vliegbasis naar het noorden. In de Toelichting en Regels van het Bestemmingsplan Vliegbasis staat onder 4.4 milieuaspecten dat de regionale grondwaterstroming noordwest is. In het voorliggende concept GWRP staat op p. 19 dat de stroming van ZW naar NO is. Voor de bescherming van het waterwingebied Soestduinen is dat van belang als er regels moeten worden uitgewerkt voor de nieuwe bebouwing op de vliegbasis.
- In het financiële gedeelte wordt veel gezegd over de diverse kostensoorten en –posten. De heffing is de sluitpost. Niet nader is aangegeven wat de uitgangspunten hierin zijn qua woningaantallen en qua differentiatie van de heffingen.
- De commissie mist elke verwijzing naar de winterse perioden. We kunnen dan wel met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid uitgaan van een opwarmend klimaat, winterse perioden blijven mogelijk. Die vragen extra aandacht voor het watersysteem, zowel om ongemakken te voorkomen als om het gebruik van open water voor recreatie te promoten.

- De concept—nota heeft nog een aantal storende taal- en schrijffouten. De secretaris van onze commissie heeft die doorgegeven aan de behandelend ambtenaar.

De commissie wenst u een goede afronding van het plan toe in de raadsvergadering van december.

Reactie gemeente:

Geachte leden van de commissie Milieu en Ruimte,

Op 13 november ontvingen wij uw reactie op het concept Gemeentelijk Water- en Rioleringsplan Baarn en Soest 2018-2022. Allereerst danken wij u voor de moeite die u heeft genomen het plan te lezen en een enthousiaste en constructieve reactie te geven. Wij reageren bij deze graag puntsgewijs op uw advies. Uw tekst is cursief gedrukt, ons antwoord staat er onder.

De Adviescommissie Milieu en Ruimte reageert meestal in een eerder stadium op stukken die worden opgesteld voor de Gemeenteraad, maar deze keer was het pas laat mogelijk. De commissie beseft dat het advies niet meer kan worden verwerkt in het plan maar vertrouwt erop dat in de implementatie van het plan onze adviezen en opmerkingen nog een plaats kunnen vinden.

Wij beseffen dat wij u in een te laat stadium van het proces een concept van het nieuwe beleidsplan hebben toegestuurd. Hiervoor bieden wij onze excuses aan. We zullen uw adviezen en opmerkingen zeker ter harte nemen en, zoals u aangeeft, een plaats geven in de implementatie van het plan.

Als eerste kan de Adviescommissie de opstellers een groot compliment geven voor het plan. Het getuigt van een brede visie en zorgvuldig voorbereide keuzen. Leidende beleidskeuzen als duurzaamheid en circulaire economie zijn uitgewerkt tot een goede nota. Ook zijn vrijwel alle betrokkenen geraadpleegd en meegenomen bij de opstelling ervan.

Wij danken u hartelijk voor uw complimenten ten aanzien van het plan. Wij hebben bij het opstellen van het plan zoveel mogelijk belanghebbende partijen betrokken om tot een integrale en toekomstbestendige benadering van het gemeentelijk waterbeheer in Soest te komen, waarbij we, zo mogelijk, inspelen op interessante innovaties in de (afval-)watersector.

Als er over de opzet nog iets valt op te merken, dan zijn het wellicht de grote stappen die worden gezet van de brede visie in het plan naar de uiterst gedetailleerde financiële uitwerking. Het volgen van die stappen is niet altijd eenvoudig. Soms bestaat de indruk dat hierbij aannamen worden gebruikt, die tenminste nadere toelichting behoeven. Een voorbeeld: de dotaties en onttrekkingen kennen een regime dat nogal invloed heeft op de jaarlijkse kosten. De commissie is helaas niet in staat om de consequenties van deze keuzen en eventuele alternatieven door te rekenen.

U geeft aan dat de stap van visie naar financiële uitwerking vaak groot is en lastig te volgen. Wij begrijpen dat dit voor de lezer het geval kan zijn. Het nieuwe plan is een coproductie van Baarn en Soest. Om het plan (de commissie heeft gereageerd op de versie Soest) enigszins beknopt en overzichtelijk te houden, is ervoor gekozen in de tekst alleen de hoofdlijnen te beschrijven. Een goede financiële onderbouwing van het plan en het waarmaken van de ambities vraagt echter om een gedetailleerde uitwerking. Deze wordt zichtbaar in de financiële paragraaf, het onderliggende kostendekkingsplan en het programma 2018-2022.

In een enkel geval zou de nota nog aan waarde kunnen winnen door visie en strategie wat concreter in maatregelen te vatten. Het 'beleefbaar maken van water' is bijvoorbeeld een beetje abstract gebleven. Er worden voorbeelden gegeven, maar er ontbreekt een plan. Wel is te prijzen dat dit kennelijk liever met de bewoners wordt ingevuld.

Wij kunnen ons voorstellen dat het 'beleefbaar maken van water' nog enigszins abstract overkomt. Wij zijn inderdaad van mening dat we deze ambitie het beste tijdens de planperiode, met inwoners en bedrijven, vorm kunnen geven. Veel van de maatregelen om water 'beleefbaar en zichtbaar' te maken zijn gekoppeld aan andere maatregelen uit het plan, zoals het (zichtbaar en beleefbaar) afkoppelen van hemelwater. Ook hiervoor stellen we nog uitvoeringsprogramma's op. Deze bepalen mede hoe het 'beleefbaar en zichtbaar

maken' in de praktijk vorm krijgt. Ook andere onderdelen van de visie en strategie zullen nog nader worden uitgewerkt.

Afkoppelen is opgenomen alsof het in alle gevallen goed is. In oudere gedeelten van het rioleringsnetwerk is het systeem gemengd. Bij het ontwerp daarvan is de regenwaterafvoer vaak nodig om bij de gebruikte buizen voldoende doorstroming te hebben en zo het vuil af te voeren. Vermindering van alleen de hoeveelheid water kan tot verstoppingen leiden: de DWA is niet genoeg. We nemen aan dat dit in de plannen een plek heeft, maar kunnen het nergens terug vinden.

Wat betreft afkoppelen heeft u helemaal gelijk dat het wenselijk is dat het gemengde rioolsysteem periodiek wordt doorgespoeld. Dit zullen we zeker laten meewegen als we deze gemengde rioolssystemen grootschalig gaan afkoppelen. De kans dat we dusdanig veel oppervlak kunnen afkoppelen dat er bijna geen regenwater meer door het riool stroomt, achten we niet heel groot. Waar dit toch 'dreigt' te gebeuren, kijken we of we bewust een deel van het verhard oppervlak niet afkoppelen of de leidingen periodiek op een andere manier doorspoelen. Deze afweging maakt onderdeel uit van onze nog op te stellen afkoppelplannen. Daarnaast streven we bij reinigen en inspectie van de riolen naar een steeds actueler beeld van de (vervuilings-) toestand van het riool. Hiermee verkleinen we de kans dat we een dichtslibbend riool niet opmerken.

Er is kennelijk tenminste enige onzekerheid in Soest over de richting van de grondwaterafstroming vanaf het hoge deel in Soesterberg. In het Gebiedsdossier Soestduinen van de Provincie en Vitens wordt het grondwater zeer kwetsbaar genoemd en stroomt het vanaf het intrekgebied Vliegbasis naar het noorden. In de Toelichting en Regels van het Bestemmingsplan Vliegbasis staat onder 4.4 milieuaspecten dat de regionale grondwaterstroming noordwest is. In het voorliggende concept GWRP staat op p. 19 dat de stroming van ZW naar NO is. Voor de bescherming van het waterwingebied Soestduinen is dat van belang als er regels moeten worden uitgewerkt voor de nieuwe bebouwing op de vliegbasis.

Wat betreft de grondwaterstroming staat op pagina 19 van het GWRP dat de ondiepe grondwaterstroming in Soest en Baarn globaal van zuidwest naar noordoost stroomt. Hier doelt het plan op het ondiepe grondwater onder de kernen Soest en Baarn, aan de oostflank van de Heuvelrug. Het grondwater in Soesterberg maakt onderdeel uit van een dieper, regionaal systeem. De drinkwaterwinning Soestduinen bevindt zich ten noordoosten van het ontwikkelingsgebied Vliegbasis. Hoe de oriëntatie van de regionale grondwaterstroming ook (precies) is, de benadering van de ontwikkeling Vliegbasis zal vanuit dit oogpunt hetzelfde zijn. De gemeente Soest heeft het Convenant afkoppelen Utrechtse heuvelrug ondertekend en handelt overal op de Utrechtse Heuvelrug volgens dit convenant. Als het grondwater vanaf de Vliegbasis in zuidelijke of zuidwestelijke richting had gestroomd, hadden we hetzelfde gedaan, uit het oogpunt van bescherming van de drinkwaterwinning Zeist. Ruimtelijke ontwikkelingen in grondwaterbeschermingsgebieden leggen we daarnaast altijd voor aan de provincie en Vitens.

In het financiële gedeelte wordt veel gezegd over de diverse kostensoorten en –posten. De heffing is de sluitpost. Niet nader is aangegeven wat de uitgangspunten hierin zijn qua woningaantallen en qua differentiatie van de heffingen.

De woningaantallen, inwonersequivalenten en heffingsdifferentiatie waar de rioolheffing op is gebaseerd, zijn afgestemd met de afdeling financiën. Deze getallen worden weergegeven in de Verordening rioolheffing die jaarlijks wordt behandeld in de raad van november voor het daaropvolgende jaar. Bij de ontwikkeling van het heffingstarief is rekening gehouden met de trend in bevolkingsgroei zoals deze door onze adviseur wonen is aangeleverd op basis van de meest recente prognoses. Het aantal inwonersequivalenten is hieruit afgeleid op basis van vuistregels. De heffingsdifferentiatie is hetzelfde gebleven over de hele rekenperiode, omdat ontwikkelingen hierin moeilijk te voorzien zijn.

De commissie mist elke verwijzing naar de winterse perioden. We kunnen dan wel met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid uitgaan van een opwarmend klimaat, winterse perioden blijven mogelijk. Die vragen extra aandacht voor het watersysteem, zowel om ongemakken te voorkomen als om het gebruik van open water voor recreatie te promoten.

Wat betreft uw verwijzing naar winterse perioden gaan we ervan uit dat u doelt op een toenemende neerslag in de winter en de vraag of ons watersysteem dit aankan. Ten eerste hebben we het

oppervlaktewatersysteem meegenomen in de modelbenadering van ons afvalwatersysteem, waardoor we ook voor het oppervlaktewater (op hoofdlijnen) de robuustheid ten aanzien van klimaatverandering hebben getest. Ten tweede spannen we ons in om bij ruimtelijke ontwikkelingen zoveel mogelijk ruimte voor water te creëren, waardoor ons watersysteem ook in de toekomst robuust blijft of nog robuuster wordt. Zoals u al aangeeft heeft dit meerdere voordelen, waaronder meer mogelijkheden tot aan water gerelateerde recreatie.

De conceptnota heeft nog een aantal storende taal- en schrijffouten. De secretaris van onze commissie heeft die doorgegeven aan de behandelend ambtenaar.

Deze zijn verwerkt in de versie die bij het raadsvoorstel is gevoegd.

We gaan er van uit dat wij uw aandachtspunten met deze brief naar wens hebben beantwoord en danken u nogmaals voor uw inbreng.

Bijlage 7

Advies ontwerpbestemmingplan Korte Brinkweg 51

De Adviescommissie Milieu en Ruimte heeft het ontwerpbestemmingsplan Korte Brinkweg 51 doorgenomen. Hoewel een klein bestemmingsplan doorgaans niet in de commissie wordt behandeld, is dat hier wel gedaan. De voornaamste reden is, dat de commissie de grens tussen stad en buitengebied belangrijk vindt vanuit haar taak. Daar liggen potentiële invloeden van bouwplannen op de groene omgeving van Soest en de natuurwaarden ervan.

Het ontwerpbestemmingsplan geeft ruimte voor uitbreiding van de bestaande bebouwing/bewoning als 'beloning' voor het restaureren van een gemeentelijk monument: de boerderij. Het plan biedt echter geen enkele garantie voor de kwaliteit van de restauratie en van het eindresultaat ervan. Het is daarmee de vraag of het gewenste resultaat, een hersteld gemeentelijk monument, wordt bereikt.

In hoofdstuk 3 van de toelichting wordt ingegaan op de cultuurhistorie, maar in hoofdstuk 2 (beleidskaders) wordt er niet verwezen naar de gemeente-brede Cultuurhistorische Waardenkaart. Bij het digitaal raadplegen van deze kaart krijgt het pand/perceel de waardering "hoog": (https://0342.ropubliceer.nl/data/0342/rodata/95A722BB-8B7B-46D6-91CB-A99A400EA855/b_NL.IMRO.0342.CHWKSQE0001-0301_bd102.pdf). Deze waardering zou als garantie ook voor het gerestaureerde pand moeten gelden.

Het valt de commissie tevens op dat de 'beloning' erg ruim is: in totaal komen er 8 woningen, waar eerst één boerderij met enkele andere opstallen stonden. Bij zo'n ruime beloning passen tenminste harde afspraken over de ruimtelijke inpassing en het vergroten van de natuurwaarden op en om het perceel. Juist op die punten wil de commissie u graag enkele opmerkingen meegeven.

Het landschappelijk inpassingsplan ziet er goed uit. Er is rekening gehouden met het sparen van bestaande bomen door deze in de beplanting op te nemen. En de soortkeuze van de nieuwe beplanting is gebaseerd op traditionele beplanting die wordt aangetroffen bij boerenerven.

In paragraaf 4.4 zijn de bestaande natuurwaarden in de omgeving van het perceel beschreven. De conclusie luidt dat de natuurwaarden geen belemmering vormen voor de planontwikkeling.

Onze commissie zou graag zien dat in de planontwikkeling het streven van de gemeente Soest naar vergroting van de biodiversiteit wordt meegenomen. Naast het hierbij al in de planontwikkeling opgenomen landschappelijk inpassingsplan kan hierbij ook worden gedacht aan zogenaamde natuurinclusief bouwen. Ook aan de te bouwen woningen zelf kunnen voorzieningen worden getroffen ter vergroting van de biodiversiteit in onze gemeente.

Een kanttekening plaatst de commissie bij het uitgevoerde natuuronderzoek en dan met name bij de zorgvuldigheid daarvan. Verschillende malen wordt in de rapportage *'Quick scan Inventarisatie lijst flora en fauna Ontwikkeling 'Korte Brinkweg 51' te Soest'* verwezen naar de provincie Gelderland.

Daarnaast wordt in de rapportage bij de grondgebonden zoogdieren gesproken over 'muis' en 'rat' zonder nadere aanduiding van de soorten. In een rapportage over onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten is dit niet acceptabel. Het beschermingsniveau is per soort zeer verschillend.

Bij de behandeling van de vaatplanten wordt geconcludeerd dat er tijdens de veldinventarisatie geen beschermde soorten zijn aangetroffen. Gezien het moment waarop deze inventarisatie heeft plaatsgevonden – 22 januari 2016, dus hartje winter – is dit niet verwonderlijk. Om determinatieproblemen te voorkomen vindt inventarisatie van vaatplanten doorgaans in het groeiseizoen plaats. Men kan zich afvragen hoe betrouwbaar de conclusie over het niet voorkomen van beschermde vaatplanten is.

In paragraaf 4.4.2 van de regels is de borging (realisatie en instandhouding) van de landschappelijke inpassing van het perceel opgenomen. In paragraaf 3.2.1 van de toelichting (stedenbouw) is aanvullend een uitgebreide beschrijving van de stedenbouwkundige opzet opgenomen. Ter visualisatie is in bijlage 2 van de regels als landschappelijk inpassingsplan een schetsontwerp in de vorm van een plattegrond van de toekomstige situatie opgenomen. Een schetsontwerp van het ruimtelijk aanzicht ontbreekt echter.

Hoewel de plattegrond in combinatie met de bouwregels en stedenbouwkundige beschrijving een goede basis zijn voor de ruimtelijke inpassing, zou een dergelijk schetsontwerp een welkome aanvulling zijn om naast de tekstuele omschrijving een impressie te krijgen van het aanzicht in de toekomstige situatie. Het zorgt er tevens voor dat de ruimtelijke kwaliteit beter beoordeeld kan worden.

Voor een goede landschappelijke inpassing zijn zichtlijnen van groot belang (zeker bij dorpsranden en het buitengebied). In paragraaf 3.2.1 van de toelichting (stedenbouw) wordt gesproken over het creëren/behouden van "doorzichten". Ter verduidelijking waar deze doorzichten (zichtlijnen) zich bevinden, zouden deze kunnen worden ingetekend op de bijbehorende plattegrond van het landschappelijk inpassingsplan in bijlage 2 van de regels. Nu is op de plattegrond enkel de inrichting op het perceel zelf ingetekend, waardoor de relatie met de aangrenzende omgeving (landschap) ontbreekt.